

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni Urn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Ko se odpirajo šolska vrata

STARI IN NOVI PROBLEMI

V četrtek, 17. septembra, se v naši deželi prične novo šolsko leto. Odprla se bodo vrata vseh vrst šol. S tem se pa bodo pojavili tudi stari in novi šolski problemi.

Prvi problem: zapiranje osnovnih šol. Bili so časi, ko smo imeli po vseh vaseh osnovne šole. V letošnjem šolskem letu pa bodo zaprte osnovne šole Rupa-Peč, Dol, Jamlje, Gabrje, osnovna šola v ulici Vittorio Veneto v Gorici, v Podgori, v Št mavru. Ostale bodo: v ulici Brolo s petimi razredi; v Štandrežu in v Sovodnjah s petimi razredi, v Pevmi in Števerjanu s tremi razredi, na Plešivem z dvema razredoma ter v Vermeljenu ter na Vrhu. Na Goriškem bodo torej imeli samo tri popolne osnovne šole s petimi razredi, vse ostale bodo bolj ali manj okrnjene. Celó v Števerjanu, kjer je vedno bilo po pet razredov.

Do zapiranja šol ni prišlo zaradi »ekonomije«, temveč preprosto zato, ker otrok ni. Bili so časi družin s številnimi otroki. Danes je to le še spomin. Eden, največ dva otroka na družino. Kam plovemo? Ali je kdo, ki bi pregledal, koliko je slovenskih družin na Goriškem, ki imajo več kot dva otroka? Statistika bi bila zanimiva.

Nič boljši ni položaj na Tržaškem, četudi nimamo točnih podatkov.

Srednje šole: V Gorici imamo nižjo srednjo šolo Ivan Trinko s paralelkami v Doberdobi. Število razredov se je letos skrčilo, ker je manj vpisanih; tudi dijaki v razredih so manj številni. Višje srednje šole so: učiteljske, gimnazija-licej, trgovski zavod Ivan Cankar, tehnični zavod Žiga Zois ter slovenske paralelke industrijskega zavoda ITIS. Ti zavodi so dovolj dobro obiskani, četudi sta bila učiteljske in gimnazija-licej že v precej hudi krizi zaradi števila dijakov. Stanje se je izboljšalo, ker so se v vse goriške višje srednje zavode začeli vpisovati dijaki iz bližnje Slovenije. Številčno stanje je sedaj v vseh teh šolah kar dobro, tako da bi kje bile potrebne celo nove paralelke. Toda to nam ne sme zbuditi lažnega zadovoljstva, ker je domačih dijakov vedno manj.

Potem so še nekateri problemi o katerih govori Šolski sindikat na drugem mestu. In ne nazadnje je problem verouka. Videli smo že, da pri nekaterih komponentah verouk v šoli zbuja pomisleke, čeprav je vpis k verouku na naših šolah še kar zadovoljiv v primeri z italijanskimi šolami. Toda do kdaj? Materialistično in laicistično mišljenje si vedno bolj osvaja tudi slovenske starše. Poleg tega je še problem veroučiteljev. Ti v sedanji šolski zakonodaji nimajo še ustreznega staleža, zato se dogaja, da veroučitelji preidejo v osnovnih šolah v stalež rednih učiteljev in pustijo verouk. Letos smo prav pred začetkom pouka imeli tri take primere; njih mesto je bilo potrebno zadnji moment zapolniti. Dokler ne bo tudi zakonsko urejen stalež katehetov v šoli, bomo težko imeli res usposobljene katehete-laike, duhovnikov pa nas je tako in tako vedno manj.

Končno še profesorji suplenti. Rednih profesorjev je v začetku šolskega leta vedno premalo. Imenovanje suplentov pa gre v neskončnost, do srede oktobra in morda še dlje. Začetek novega šolskega leta torej ne pomeni tudi začetek rednega šolskega pouka. Ministrica Jervolino povrh vsega še napoveduje razne šolske reforme, tudi obvezno šolanje do 16. leta.

Kljub vsemu želimo šolnikom, staršem in dijakom uspešno šolsko leto 1992/93.

K. Humar

Otvoritev skavtskega sedeža v Gorici

Zunanji dogodek, goli podatek je le to, da smo goriški skavti v soboto, 12. septembra, organizirali predavanja in pričevanja in povabili psihologinjo Jano Hosta, akademskega slikarja Lojzeta Čemažarja, p. Ivana Žužka, profesorja vzhodnega cerkvenega prava na Papeškem Vzhodnem inštitutu v Rimu in duhovnega asistenta evropskih skavtov, Antonello Maurizio, voditeljico iz AGESCI-ja, italijanske skavtske organizacije, ter Tomaža Simčiča, ki ga že dobro poznamo, Marinko Tommasi in Marioto Sobana, ki sta pričevala kot starša skavtov.

Prav tako je le gol podatek dejstvo, da smo v nedeljo, 13. imeli sveto mašo pri Sv. Ivanu, nato otvoritev novega skavtskega sedeža in po kosilu taborni ogenj kot zaključek tega dneva.

Če pa si dogodke ogledamo malo bližje, bomo našli na nekaj zanimivosti. Jano Hosta smo imeli priliko spoznati lani, saj je že predavala v dvorani Katoliškega doma. Letos je poudarila pomembnost čustveno zdrave, odprte in sprejete rasti mladega človeka. V skavtizmu vidi eno izmed redkih poti, ki jih mladi človek ima, da se tudi zares vzgoji v zrelo in zdravo osebnost.

Slikar Lojze Čemažar je razmišljal o vzgoji mladih: »Vsaka oblast si skuša takoj pridobiti mlade, skuša jih prevzgojiti, jih preusmeriti ali jih omejiti. Gre za pravo bitko za mladino. Kristus pa se ne bori, Kristus vabi, spodbuja, predlaga ... Ni slučaj, če se opolnoči fant zabije v vogal veleblagovnice z motorjem, ki drvi stovajset na uro. Sam si motorja ni mogel kupiti. Bog pa tudi noče, da bi mladi ljudje tako umirali. Kdo je za temi dogodki?«

Pater Žužek je na kratko opisal, kako je postal duhovni asistent in kaj to pomeni. »Pomembna je zvestoba osebi. Duhovni asistent mora poznati vsakega v skupini in mu najboljše pomagati. Pomembna pa je tudi lojalnost organizaciji. Če sem duhovni asistent, moram dobro poznati skavtizem. Moram poznati celo vozle in ostale tehnične stvari, da bi bil dober duhovni asistent.« Antonella

Maurizio je opisala skavtsko metodologijo in Tomaž Simčič je govoril o skavtizmu in kulturi. Za konec smo slišali še pričevanje dveh staršev, ki sta opisala, kako so starši doživljali spremembe pri svojih otrokih, ki so se vzgajali preko skavtizma.

Bilo je prisotnih veliko skavtov, ni pa bilo veliko staršev in to nas preseneča. Potrjuje pa nam dejstvo, da je vzgoja mladih v samostojne, odra-

sle kristjane z zdravim odnosom do življenja stvar, ki zanima le nekatere ljudi.

V nedeljo smo mašo imeli v cerkvi sv. Ivana. Skavtizem lahko namreč zapade v dve skrajnosti. Lahko je le okras župnije, lahko pa je alternativa župniji, ločena od nje. Obe poziciji sta napačni in nikakor ne koristita Cerkvi. Skavtizem je samo-

(se nadaljuje na 2. strani)

Evropa po Maastrichtu

Politična debata okoli Evrope po Maastrichtu je nedvomno velika in izčrpna. Že v samih državah se vedno bolj jasno in odločno bje bitka za ali proti črki in duhu, ki izhajata iz znamenitega in — rekli bi lahko usodnega — srečanja v tem starem nizozemskem mestu. Nekateri države članice Evropske gospodarske skupnosti so sporazum ratificirale in odobrile v svojih parlamentih (Italijo to še čaka), druge pa so ga celo predložile ljudskemu glasovanju (referendumi). Danska ga je prav na slednjem zavrnila lanskega decembra, Francija bo o njem spet na referendumu odločala v kratkem. Marsikdo se boji, da bodo tudi Francozi rekli »ne« evropski uniji, tako politični kot gospodarski. Sicer so se predvidevanja znatno izboljšala po zadnjem televizijskem nastopu predsednika Mitteranda, ki mu je priskočil na pomoč tudi nemški kancler Kohl. Ta je (verjetno za pomiritev francoskih strahov) podčrtal, da nova Evropa ne bo nemška — kot se kdo boji — ampak od vseh. Še ena sila, ki je vedno malo samosvoja v tem pogledu, namreč Velika Britanija, sicer pod Majorjevim vodstvom nekako še mirno plava skozi te burne valove, čeprav tudi tu ni vse gotovo.

ZAKAJ MAASTRICHT?

Vsa ta stališča za ali proti Evropi imajo seveda svojo zgodovinsko ozadje, posebej iz bližnje preteklosti. Čeprav so nekatere velike evropske države že od vsega začetka članice EGS in so njih vodilni pred-

stavniki že kmalu po vojni botrovali ideji in prvim oblikam evropske integracije (kot Churchill v Angliji, Adenauer v Nemčiji, Schumann v Franciji), se ideja sama nikoli ni prav popolnoma ukoreninila med širšimi plastmi. To se je najbolj izkazalo v Franciji šestdesetih oz. sedemdesetih let, ko je gen. De Gaulle prevzel krmilo države in jo skušal zaokreniti v neko francosko izolacijo ali samostojno politično pot, ki je dišala po veličini ali »grandeur«. »L'Etat c'est moi« - Država sem jaz je v 17. stoletju dejal »sončni kralj« Ludvik XIV. Naš čas seveda ni več čas sončnih kraljev in njih absolutizmov. So pa še ostale sledi politike veličine in moči, čeprav tudi te v različnih inčicah. Nietzschejeva »volja do mo-

(se nadaljuje na 2. strani)

Dvanajsterica za izključitev Jugoslavije iz Združenih narodov

Srbske sile so v soboto, 22. 9. ob izteku ultimata le delno izvršile predajo svojega težkega topništva pod nadzor Modrih čelad. Kot so slednji povedali kasneje, pa pripadniki ZN nimajo tudi pooblastil, da bi uporabo tega orožja preprečili. Vloga pripadnikov ZN postaja tako za vse strani kot tudi za svet vse bolj sporna. Za nameček je TV BiH objavila posnetek, ko vozilo UNPROFOR-ja ni hotelo ustaviti in pomagati ranjenecu, pa čeprav so ljudje z mahanjem zaustavljali beli oklepnik. Član bosanskega predsedstva Ganić je celo dejal, da tajnice, ki so si jih v Beogradu oskrbeli častniki ZN, vohuni-

jo za srbsko stran. Po razmeroma mirni soboti in nedelji so ti v začetku tedna začeli splošno topniško in pehotno ofenzivo po vsej državi.

S položajem in vlogo pripadnikov UNPROFOR-ja niso zadovoljni niti v državah, od koder prihajajo in zahtevajo večja pooblastila za samoobrambo. Takšni odzivi so se še okrepili, ko je bil prejšnji teden v bližini Sarajeva napaden konvoj s humanitarno pomočjo, pri čemer sta bila ubita dva francoska vojaka (v petih mesecih je to že 14 žrtev med pripadniki mednarodnih mirovniških sil na območju nekdanje Jugoslavije). Francozi zatrjujejo, da so krivi bo-

sanski borci, ki - potem ko se je konvoj znašel v navzkrižnem ognju - niso prenehali s streljanjem. Celó v komentarjih zahodnega časopisja pa se sedaj pojavljajo ugibanja ali morda Bosanci vendarle res namerno povzročajo takšne incidente, da bi dosegli vojaški poseg od zunaj. Toda za sedaj je Varnostni svet odobrila le odhod novih 6000 mož.

Panić se te dni mudi na obisku na Kitajskem in v Rusiji, kjer obe velesili poskušata pridobiti za veto proti predlogu ES, da Jugoslavijo izključijo iz Združenih narodov.

Leon Marc

V tej številki dobite:

- Volitve v Sloveniji napovedane za 6. december (str. 2)
- Na Drago '92 padel zastor (str. 3)
- Spomin na Alojzijeve ob stoletnici (str. 3)
- Stari in novi problemi srednjih šol v Gorici (str. 4)
- Pastoralni dnevi tržaške škofije (str. 5)
- Duhovniška imenovanja (str. 6)

Parlament je prejšnji teden le sprejel volilno zakonodajo, s čimer je odprta pot do volitev, brez zapletov pa pri tem ni šlo. Zataknilo se je že pri glasovanju o manj spornem zakonu o volitvah v Državni svet (senat), ko so vladne stranke zavrnila dva, že pred počitnicami dogovorjena amandmaja. Svoje ravnanje so nato opravičevale kot lapsus, takšnega mnenja pa ni bila opozicija, saj sta se amandmaja nanašala na člena v zakonu, ki določata, kdo izvoli v senat predstavnike obrti in delodajalcev. Po prvotnem predlogu naj bi namreč to bile obstoječe strukture gospodarskih zbornic, katerih reprezentativnost pa je zlasti zaradi močnih levih lobijev hudo vprašljiva.

Po tem incidentu opozicija ni hotela pristati na ponovno glasovanje, kar je sicer po razlagah enih po poslovniku dovoljeno, po razlagah drugih pa ne. Opozicija se je sklicevala na to, da je šlo za namerno prevaro oz. poskus prevare in da so vladne stranke s tem v parlamentu ustvarile globoko nezaupanje. Na predlog Lojzeta Peterleta so se nato sestali vodje poslanskih klubov in sklenili, da -pač v skladu s proceduro - najprej zakon v sporni obliki zavrnejo, nato pa takoj sprejmejo dogovorjenega, kar se je tudi zgodilo, vendar pa je opozicija zahtevala odložitev dela na prihodnji dan. Naposled je bil s potrebno večino sprejet tudi zakon o volitvah v Državni zbor (poslansko zbornico), ustrezne podpore pa vendarle ni dobil t.i. udbovski amandma, o katerem so glasovali poimensko. Pri tem je obilo smeha med poslanci zbudil poslanec Socialistične stranke in nekdanji predsednik SZDL Jože Smole, ki je edini med poslanci vladajočih strank gla-

soval za ta amandma. Kot je bilo razumeti iz Peterletovih besed je večina opozicijskih strank kljub vsemu le podprla volilno zakonodajo, to pa zato, ker je predsednik Bučar napovedoval, da bo v primeru padca zakonodaje razpisal volitve po stari zakonodaji, kar pa bi bilo tudi pa mnenju opozicije najslabša izmed vseh možnosti.

Na obisku v Sloveniji se je v tem tednu mudila delegacija Sveta Evrope oz. njenega odbora za države nečlanice. Vodja skupine Atkins je napovedal, naj bi Slovenija - če bo izpeljala volitve po prenovljeni zakonodaji - lahko postala polnopravna članica te skupščine že februarja prihodnje leto. Richard Lewis, generalni sekretar za politično sodelovanje pri Evropski skupnosti pa je na obisku v Mariboru dejal, da bi Slovenija lahko postala članica Evropske skupnosti do konca tega desetletja.

Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je na srečanju z ljubljanskimi gospodarstveniki napovedal skorajšnjo konvertibilnost slovenske valute, v »najkrajšem času« pa naj bi sedanje bone zamenjali za prvi pravi slovenski denar.

Leon Marc

Internacionalizacija manjšinskega vprašanja?

V torek, 8. septembra, je Slovenske krščanske demokrate obiskala delegacija Slovenske skupnosti iz Furlanije - Julijske krajine. Marjan Terpin kot deželni predsednik SSK, Ivo Jevnikar kot deželni tajnik SSK, Bojan Brezigar kot deželni svetovalec SSK in Hadrijan Corsi kot pokrajinski tajnik za Goriško so na

delovnem sestanku seznanili predsednika stranke Lojzeta Peterleta, podpredsednika Ivana Omana in ostale predstavnike SKD s težavnim položajem, v katerem se je znašla slovenska manjšina v Italiji po novih pojavih nacionalizma in nestrpnosti, zlasti na Tržaškem, in Slovenska skupnost iz Trsta po sprejemu novega deželnega volilnega zakona.

Trud, da bi Italija po vzoru slovenske zakonodaje sprejela koncept zajamčenega zastopstva narodnostnih manjšin v deželnem parlamentu, ni obrodil sadov. Položai majhnin strank se je še poslabšal, saj je z zakonom določeni prag za vstop v deželni parlament sedaj zelo visok. Zaradi tega so stranke prisiljene v sklepanje predvolilnih koalicij. To dejstvo pa je za narodnostno obarvane stranke zelo neugodno.

Predstavniki Slovenske skupnosti so izrazili željo po odločnejši pomoči slovenske vlade pri reševanju njihovega problema. Vsi bilateralni razgovori so namreč obstali na mrtvi točki.

Spričo vsega tega, se Slovenska skupnost obrača za pomoč tudi na Slovenske krščanske demokrate, ki imajo na različnih nivojih zelo intenzivne stike s tujino.

Lojze Peterle jim je zagotovil, da se bo stranka v svojem delu še naprej zavzemala za sistemsko in dokončno rešitev vprašanja slovenske manjšine v Italiji in za vsestransko utrjevanje skupnega slovenskega prostora.

Delovno srečanje so sklenili z željo, da internacionalizacija vprašanja položaja slovenske manjšine v Italiji ne bi bila potrebna in da bi Italija sama izpolnila svoje ustavne in meddržavne obveznosti.

Sledili so pozdravi, ki so kazali odprtost. Poleg Marije Ferletič, Marjana Markežiča, načelnice tržaških skavtov Vere Tute-Ban, so otvoritev pozdravili še voditelji drugih skavtskih skupin in predstavniki zamejskih tabornikov Rodu Modrega vala. Pestrost svetovnih nazorov in mišljenj se je kazala tudi v sestavi gostov. Že dejstvo, da so se otvoritve udeležili tudi predstavniki tabornikov, ni zanemarljivo. Ne gre za združitev dveh organizacij, ne gre za miselno soglasje, gre za iskanje sožitja, prijateljstva, za željo po pluralizmu. Isto velja za predstavnike goriške AGESCI in za italijansko mladino.

Sledil je blagoslov sedeža, kar je s primernim nagovorom opravil cerkveni asistent dr. O. Simčič, potem je bil še ogled zgodovine SGS v diapozitivih, kosilo in skavtski taborni ogenj. Skavtom je za njihov dan čestital tudi g. nadškof A. V. Bommarco ter jim v posebnem pismu želel, da bi »skavti bili vedno skavti«.

Petar Stefanovič

Srečanje za odrasle v Stični

V Stični se ne zbira samo mladina, ampak tudi odrasli.

Vabljeni so za petek, 25. septembra ob šestih zvečer in se bodo ustavili do nedelje, 27. septembra. Zaključek bo s kosilom. Predaval bo znani akademik prof. dr. Anton Trstenjak. Govoril bo na temo: Kaj nam nudi pet velikih? Mišljeni so: Pierre Teilhard de Chardin, Romano Guardini, Jaspers, Viktor Frankl in Karl Gustav Jung. Prijave do 22. septembra.

litičnih iniciativ kot Skupno evropsko tržišče (MEC - SET). Evropa je začela s pogumnimi koraki, sedaj mora nedvomno po tej poti še z večjim pogumom in odgovornostjo nadaljevati. Tudi za ceno lastne suverenosti.

Danes še posebej burijo Evropo finančni in monetarni problemi. Sedanje skoraj nenadno razvrednotenje lire za 7% je vzbudilo veliko skrb, pa tudi upanj. Tudi ostale evropske državne banke (med njimi nemška) so po tem podvzele vrsto ukrepov. Vse to pa je le en pokazatelj tesne medsebojne odvisnosti v sedanji politični Evropi. Vprašanja se prepletajo, od politike in obrambe do gospodarstva. Na pragu tretjega tisočletja se pripravljajo tla tesnejši zvezi med državami - članicami EGS, pričakuje se pristop novih držav (med njimi tudi Slovenije). Upajmo, da bodo vsi ti problemi našli ustrezne politične rešitve, saj bo to v korist vsem prizadetim.

Spectator

Otvoritev skavtskega sedeža

stojna vzgojna organizacija, ki tesno sodeluje z župnijo in je stalno pozorna na ozemlje, na kraj, kjer deluje. Prav zaradi tega smo se odločili za mašo v tej slovenski župniji.

Otvoritev samo sta začela načelnica Mirjam Černic s pozdravom in načelnik Julijan Čaudek z govorom, kjer je poudaril dejstvo, da je novi skavtski sedež le eden vidnejših sadov poti, na katero smo goriški skavti stopili že pred 30 leti.

Voditelj skupine Izvir Damjan Hlede je govoril o hiši na skali ali hiši na pesku.

— Sveti Bog,

v ljubezni do tebe in bližnjega je obsežena vsa postava.

Naj ti z izpolnjevanjem te zapovedi tako služimo, da dosežemo večno življenje ...

Eden od farizejev, bil je učitelj postave, je nekoč Jezusa skušal in vprašal: »Učitelj, katera je največja zapoved v postavi?«

Odgovoril mu je: »Ljubi Gospoda svojega Boga... To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.

Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava in preroki« (prim. Mt. 22,34-40).

Nikakor ne moremo trditi, da ljubimo Boga, če smo brezbrizni do svojih bližnjih ali jih celo sovražimo. Premalo je, veliko premalo, če poznamo na pamet vse božje in cerkvene zapovedi, vendar jih ne znamo ali nočemo izpolnjevati v vsakdanjem življenju. Živa in dejavna ljubezen kaže na moč in resnost naše vere.

Vedeti moramo, da se naša ljubezen do bližnjih ne sme nikoli zmanjšati ali celo usahnuti zaradi narodnostnih, verskih ali razrednih razlik. Tisti, ki ima svojega bližnjega za manjvrednega, ker pripada drugi narodnostni skupnosti, jeziku, kulturi ali tradiciji; ker je druge barve kože ali vere; ker je reven ali telesno prizadet, nima v sebi prave ljubezni.

Naša ljubezen se seveda najprej pokaže pri ljudeh, ki so nam blizu. Nič ne pomaga, če se zavzemamo za ljudi in narode, ki živijo daleč, zanamajamo pa ali celo teptamo pravice ljudi, s katerimi živimo.

Gospod, pomagaj nam, da bi bilo naše srce polno ljubezni do tebe in bližnjega, še najbolj do tistega, ki je potreben kakršnekoli pomoči ali prijazne besede.

MILAN NEMAC

OD TU IN TAM

Vilenica. S. slovesnostjo v kraški jami Vilenici se je v soboto zaključilo literarno srečanje Vilenica 1992. Letošnjo nagrado je prejel pisatelj Milan Kundera. Med udeleženci literarnega srečanja je bilo veliko število ameriških in evropskih kritikov.

***

Quedlinburg. Zadnjew tedne v Nemčiji raste ksenofobno vzdušje. Mladi demonstranti »naciskini« napadajo zatočišča za tujce, ki čakajo na azil.

***

TRST. Predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine odv. Vinicio Turrello je sprejel deželnega tajnika Slovenske skupnosti Iva Jevnikarja in pokrajinskega tajnika SSK za Goriško Hadrijana Corsija.

Daljši razgovor je bil posvečen aktualnim vprašanjem slovenske manjšine v Italiji. Predstavnika SSK sta spregovorila o uresničevanju zakona o kulturnih dejavnostih slovenske manjšine, o občinskih statutih, perspektivah gorskih skupnosti, slovenskih televizijskih sporedih in drugih vprašanjih. Predsednik deželne vlade je izpričal svojo zavzetost za reševanje odprtih vprašanj in spregovoril o načrtovanih reformah v deželni upravi.

***

Kolorado. Salman Rushdie, pisec »satanskih stihov« zaradi katerih s so ga islamski fundamentalisti obsodili na smrt se je spet pojavil v javnosti. Na konferenci z naslovom: Critical Studies of America, ki se je odvijala na tamkajšnji univerzi je Rushdie medijem sporočil, da bo zapustil prostovoljno jetništvo, v katerem živi že od leta 1989.

***

Benetke. V soboto se je zaključil XLIX mednarodni festival s podelitvijo zlatega in srebrnih levov. Letos je žirija po pričakovanju dodelila nagrado kitajskemu celovečernemu filmu Qiu Ju gre na sodišče režiserja Zhang Yimouja.

***

TRST. Tudi poslanec francoske manjšine Lucien Caveri se je zavzel za izvedbo tradicionalnega seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem, ki so ga letos šolske oblasti preprečile zaradi, kot kaže, povsem svojevoljnega tolmačenja določil finančnega zakona.

Poslanca Union Valdôtaine je na probleme s seminarjem opozorila Slovenska skupnost, Caveri pa je že prejšnji četrtek naslovil na prosvetno ministrico Roso Russo Jervolino parlamentarno vprašanje. V njem poudarja, da je seminar »zaščiten« na podlagi Osimskih sporazumov in da je torej prišlo do kršitve mednarodnih obveznosti italijanske države. To pa predstavlja negativen signal ne le za slovensko manjšino v Italiji, temveč tudi za italijansko manjšino v Sloveniji. Posl. Caveri se zato zavzema, da bi pristojne oblasti čimprej spremenile stališče in omogočile izvedbo tradicionalne izpopolnjevalne pobude za šolnike.

Ugasle luči

Hodil po zemlji sem naši... In marsikaj videl, marsikaj slišal. Slišal sem o možu, ki je imel odločilno besedo pri obsojanju naših nedolžnih ljudi v času revolucije po vojni. Vse noči mora preživeti ob prižgani luči. Sosedje so ga izpraševali, zakaj ne ugasne luči, a niso dobili odgovora. Bila je pač tajnost. Pa se je le zgodilo ob neki priliki, ko je mož preveč pogledal v kozarec. Sosedu je povedal, da če ugasne luč, temne osebe hodijo ob postelji tudi celo noč in ga je teh ljudi velika groza.

Drugje pa so mi pravili o ženski, ki tudi vse noči ni ugasnila luči. Ženske so jo spraševale, a ni bilo odgovora. Čas je tudi to odkril. Neki prijateljci je tajno zaupala, in samo njej, da ko zvečer ugasne luč, zagleda ob postelji moža s sklonjeno glavo. Seveda je ta prijateljica pod strogo tajnostjo zaupala skrivnost drugi prijateljici in tako naprej.

In še in še... Človekova vest je neizprosna sodnik, ki mu lahko časno zapremo usta, a gorje, ko se zopet oglasi...

c-k

Evropa po Maastrichtu

(nadaljevanje s 1. str.)

Či« se je že dovolj utelesila v prejšnjih totalitarnih režimih polpretekle dobe. Lahko pa se podobna želja po nadvladi s strani ene države nad drugo, ene skupnosti nad drugo izražata tudi v drugačni, modernejši in neboleči obliki. Politični in gospodarski pritisk, odnosi med razvitim in nerazvitim svetom, itd. itd. In prav v cilju, da se zajezijo možne današnje oblike nadvlad in pritiska je prišlo do naddržavnih oblik, kot je Evropska skupnost. Prav tej pa daje sporazum v Maastrichtu novo vsebino, pa tudi nalaga nove dolžnosti in naloge. EGS oz. njene članice morajo poodnotiti svojo predvsem gospodarsko, pa tudi zunanjo in sploh družbeno politiko. Tako bo čez par let prišlo do enotnega denarja, ki naj bi zamenjal sedanje evropske državne valute. Vse to pa nalaga tudi neko novo miselnost državljanov Evrope in postopno omejitve same suverenosti dosedanjih držav.

SKLEPNE MISLI

Ideja združene Evrope je sicer že od vsega začetka predpostavljala prej omenjene »strahove« držav glede nujne omejitve lastne suverenosti. Že dobrih štirideset let poteka razvoj evropskega zedinjenja, od prvih začetkov v petdesetih letih z ustanovitvijo Evropske premogovno-jeklarske skupnosti (CECA) mimo kasnejših pobud, od Euratoma do evropskega parlamenta, od zamisli o skupni obrambi (UEO - zahodno evropska zveza) do ostalih ekonomskih in po-

Ne zameri tem besedam, draga Felicita, vendar: vsi smo samo ljudje. In čeravno se ne moreš načuditi moji naklonjenosti (ta je, če je, pri meni vedno iskrena in trajna), čeprav me »občuduješ«. zaradi nekaterih lastnosti, povem in priznam pred vsemi: Ne sežem Ti niti do kolen! Tako majhna in nepomembna sem pred Teboj, da ne zaslužim Tvojega zaupanja. Pa vendar ga imam in sem zato srečna. In velikokrat mislim na besede, ki so Tvoje življenjsko vodilo in Ti jih je povedal pok. g. Ukmar, ki ga tako zelo ceniš: »Bodi majhna pred svetom, da boš velika pred Bogom!« Res velike besede, ki jih današnji človek težko izpolnjuje — saj smo tolikokrat sami sebi najvažnejši.

Ti si povsod. Tudi tam, kjer bi te že zdavnaj morali nadomestiti mlajši. Cerkev je Tvoj drugi dom — pomagaj, kjer moreš in marsikdo se te s hvaležnostjo spominja. Na skoraj vseh srečanjih te je najti, iščeš tolažbo in notranje zadovoljstvo na duhovnih vajah, pomagaš pri širjenju slovenskih revij in časopisov — da o Katolišem glasu, za katerega pišeš članke in prevažaj material iz Trsta v Gorico, sploh ne govorim — za to se Ti bodo morali sami zahvaliti. Kar pa mi najbolj »imponira«, če smem tako reči, je Tvoja skrb za starejše ljudi. Medtem ko se mladi vse premalo zavedajo, da se bodo (če Bog da) tudi oni postarali in onemogli, se Ti pri Tvojih letih žrtvuješ za stare in obnemogle. Vem za Tvojo žalost in bolečino, ko si in še hodiš v bolnico in domove, jim strežeš in pomagaš po svojih močeh. To je pač najlepše, kar človek lahko naredi za sočloveka. Ne delam to tako dobro kot Ti, a skušam te posnemati vsaj delno. In že zato Ti ne sežem niti do kolen.

Ne bom Ti mogla osebno seči v roke, ko boš 20. sept. praznovala tako lepo obletnico. Naključje pač, da bo prav isti dan tudi moja mama praznovala. Vendar v mislih bom tudi pri Tebi. In na ta način Ti zato danes izrekam: Bog te živi in ohrani še vrsto let! Brez Tebe bi v mojem življenju nekaj manjkalo, s Teboj pa sem postala bogatejša. Prijateljstvo je dandanes vse preveč izrabljena beseda, le malo pa jih je, ki jo zaslužijo — in hvaležna sem Ti zanj.

Tvoja R. B.

Kdo bi si mislil in kdo, ki jo pozna, bi ji prisodil osem križev!? Saj ne da niti pet minut mir in povsod, kjer je potrebna pomoč, je zraven. Težko bom sicer jaz, ki jo poznam najkrajši čas in marsičesa ne vem, napisala nekaj o njej, vendar mi to narekuje srce. Naj mi bo pa oproščeno, če bo pomanjkljivo ali netočno — pišem pač iz lastne izkušnje. Štiri leta so minila, kar naju je v gabrskem župnišču seznanil pok. g. Jurak. Prišla je vplačat za romarsko potovanje v Fatimo. Majhno in drobno, a polno življenja, je skrbelo, koga bo dobila za sopotnico v sobo. G. Jurak mi je takrat za to potovanje dal posebno »nalogo«. »Če hočeš narediti nekaj dobrega, potem vzemi Felicito v svojo sobo«, je rekel. Ni mi bilo težko, saj mi je bila kljub veliki starostni razliki takoj simpatična, sicer pa drugih sopotnikov skoraj nisem poznala in mi je bilo vseeno. Tisoče kilometrov dolga pot je bila naporna, pozno smo hodili spat in zgodaj vstajali, toda ona je vedno potrpežljivo čakala name, ko sem pomagala vodiču.

Bili sva pravo nasprotje - ona sta - rejša in tiha, a kar preveč zaprta vase, jaz polna življenja in dinamike. Še zdaj mi večkrat omenja to razliko in se čudi, kako je mogoče. Pa je mogoče. Od takrat si namreč dopisujeva, telefonirava in tudi na obisku sva že bili druga pri drugi. Nasprotja se res privlačijo!

Marsikaj iz svojega težkega življenja mi je zaupala, marsikaj bo nesla s seboj v grob, saj se težko »odpre«. ali pa se boji, da bi je ne razumeli. Vendar mislim, da vem, kakšna je: ena sama dobrota, čeprav v kotu srca zagrenjena, neizpolnjena in osamljena.

Dr. Janko Prunk je orisal zgodovinski proces, po katerem smo Slovenci od spoznanja, da imamo svojo narodno identiteto, končno prišli do lastne države. Nemajhne zasluge za to ima po Prunkovem mnenju prav Draga, ki je bila v vseh teh letih neformalni parlament treh Slovenij. Dejal je, da smo Slovenci malodane edini narod, kateremu je uspelo ohraniti se kljub temu, da ni imel pomembnega vodilnega sloja. Slovenska zgodovina pa je čisto normalna in v to normalnost spada tudi državljanska vojna za časa nemške in italijanske okupacije v drugi svetovni vojni. Spopad med partizani in domobranci kaže tudi na veliko vitalnost slovenskega naroda. Diskutanti so na račun teh trditev izrekli nemalo pomislekov in kritik. Dr. Prunk je med drugim še enkrat izrazil pojasnilo in opravičilo v zvezi z svojimi izjavami glede politične emigracije.

DRUGI VRH DRAGE - nedelja, 6. 9.

Po sv. maši, ki jo je za pokojne udeležence Drage daroval škofov vikar za tržaške Slovence g. Franc Vončina, je bilo na vrsti predavanje dr. Edvarda Kovača o slovenskem krščanstvu med tradicijo in prihodnostjo. Dr. Kovač se je navezal na stoletnico I. slovenskega katoliškega shoda, ki je prinesel duhovno poživitev in prenavo, ampak tudi neko napačno pojmovanje krščanskega izročila, ki postane lahko nekaj okostenelega. Nasprotno, med starim in novim mora obstajati napetost, napetost v pozitivnem smislu seveda: krščansko izročilo se mora plemeniti in bogatiti z novimi spoznanji, katera bi pomagala k utrjevanju stare resnice. Slovensko krščanstvo se bo po predavateljevem mnenju razvijalo prav v to smer, z novo osveščenostjo, z uveljavljanjem teoloških, duhovnih in pastoralnih razlik, z večjim razlikovanjem med temeljno etiko in zgodovinsko moralno, z večjo prizanesljivostjo. Ohranilo bo tudi prvine svojega izročila, kot npr. istovetenje s Cerkvijo (a manj pravno in bolj duhovno), familiarnost in smisel za dober okus, predvsem pa bo

krščanska življenjska drža ostala zahtevna, saj se krščanstvo ne more iz modnih razlogov odpovedati svojemu poslanstvu.

»Smo to, kar smo. In to, kar smo, ni slabo.« Ta stavek je pozdravilo dolgo ploskanje prav sredi predavanja prof. Franca Rodeta. Njegovo sporočilo je bilo jasno: Slovenci moramo nehati tarnati, češ da smo majhni in nepomembni. Tudi mi imamo svetu kaj povedati in moramo zato izkoristiti ves potencial, ki je v naši lasti. Na naše razmere je treba gledati pozitivno in sedaj, ko imamo svojo državo, izdelati svoj nacionalni cilj. Bližnji cilj sestoji v ustvarjanju in utrjevanju strukture slovenske države. Zato je treba utrjevati državniško zavest in temelje demokratične družbe. Daljni cilj je pripravljavanje dobe, ko se bo slovenski genij razmahnil in rekel svetu, kar mu ni bilo še dano reči. To je pripravljavanje »zlate dobe« slovenske ustvarjalnosti in vseh ravneh, tudi na ravni svetništva. Eno glavnih silnic bodočega razvoja vidi prof. Rode v krščanstvu, prav tako pa je zanj važen laični humanizem. Na koncu je Franc Miklavčič občinstvu predstavil resolucijo v zvezi s problemom Razkrižja, okoli katere se je razvila živahna debata.

V okviru Drage je potekalo zasedanje deželnega (in ne glavnega, kot smo v prejšnji številki napačno poročali) odbora Svetovnega slovenskega kongresa, predstavili pa so tudi nove knjige Zore Tavčar, Vinka Ošlaka in Radoslave Premrl.

KRATKA OCENA

Prisostvovali smo kakovostni Dragi, ki je v glavnem izpolnila pričakovanja slušateljstva. Tudi razprave po predavanjih so bile sorazmerno na visoki ravni, čeprav ni manjkalo diskutantov, katerih posegi so bili v bistvu krajša predavanja. Nevšečnosti in nekaj nezadovoljstva pa je povročilo klepetanje, včasih tiho včasih pa tudi precej glasno, ki je spremljalo predavanja in razprave, kar kaže na premajhno mero splošne kulturne osveščenosti in olike nekaterih udeležencev Drage.

Kaj potrebuje Draga v prihodnosti? Ohraniti mora svojo tradicionalno strukturo in svoj duh, nujno potrebno pa je specifično predavanje o manjšinski problematiki, ki ga že nekaj časa ni na sporedu teh študijskih dni. In ter krščanstvo spremlja Drago že od njenega začetka, bi ne bilo napačno posvetiti eno predavanje položaju slovenskega kristjana v našem zamejstvu, predvsem v luči zadnjih dogodkov, ki za nas ne morejo biti pozitivni. Ivan Žerjal (Konec)

Župnije Ricmanje-Domjo, Mavhinje in Bazovica ter ACM iz Trsta in Gorice vabijo ob koncu Slomškovega triletja na EKUMENSKO POTOVANJE z obiskom Slomškove razstave v Mariboru in Prekmurja. Potovanje bo 19. in 20. septembra letos. Vpis in navodila na telefon (040) 280805 ali (040) 299958.

CECILIJANKA '92
Letošnja revija pevskih zborov Cecilijanka se bo odvijala v Katoliškem domu v Gorici v soboto, 21. in nedeljo, 22. novembra. Posvečena bo skladateljema Vinku Vodopivcu in Mirku Fileju ob njihovi 40. in 30. obletnici smrti. Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice vabi zbere, ki nameravajo na Cecilijanki sodelovati, da sporočijo program treh pesmi do 31. oktobra.

TISOČ SLAVOSPEVOV KRASNIH

Vinko Vodopivec
MePZ Lipa Šempas

KASETA
Tisoč slavospevov krasnih
Konec septembra bodo v Kromberku slovesno praznovali 40-letnico smrti in 120-letnico rojstva primorskega skladatelja in duhovnika Vinka Vodopivca. Ob tej priložnosti je Ognjišče izdalo kaseto z naslovom **Tisoč slavospevov krasnih**. Na njej zbor Lipa, ki ga vodi Miran Rustja, izvaja Vodopivčev Mašo v čast sv. Katarini in druge njegove znane in priljubljene pesmi (Vigred po zeleni halji; Pod oljkami; Po Mariji, majski roži; Tisoč slavospevov krasnih; Glej, Marija; Immaculata). Cena 400 SLT

Spomini na Alojzijevišče ob stoletnici

Ko sem bil v malem semenišču, so mi nekateri sošolci pripovedovali, kako so se pripravljali na sprejemni izpit za gimnazijo v Alojzijevišču (»Convitto Aloisiano« v ulici Don Bosco).

Nekega dne smo opazili, da so vozili mize in stolice in te so se pojavile v obednici in še drugod v semenišču. Pravili so, da so likvidirali slovenski zavod »Aloisiano«, bivše Alojzijevišče. Takrat se nismo dosti zanimali za to tisti, ki nismo bili tam v pripravnici za sprejemni izpit. Ko pa smo pozneje imeli za profesorja Jožkota Bratuža, so pravili, da je bil on za ravnatelja v Alojzijevišču, in smo ugibali, kako je bil ta vzorni profesor in vzgojitelj tudi dober ravnatelj. Navduševal nas je za grščino, ki jo je on učil. Prinesel nam je Sveto pismo, pisano v grškem jeziku. Tako nas je spodbujal za učenje grščine. S tem jezikom bomo lahko brali Sveto pismo nove zaveze ... Nekaj nalog je vzel kar iz evangelija ali iz pisem sv. Pavla.

V Alojzijevišču so torej delovali

več desetletij požrtvovalni, resni in pristni vzgojitelji kot J. Bratuž, učiteljica Makučeva ...

ZAROTA ZOPER
ALOJZIJEVISČE

Zavod je lepo uspeval in vršil važno vzgojno poslanstvo za slovensko mladino. Ni bilo nikoli dolgog, revnejši so dobivali pomoč ... Vse to ni bilo vseč fašistom v mestu. Sklenili so ta zavod zatreti. Dali so ga v roke neizkušenim ljudem, Slovincem sovražnim. Kmalu je zavod zašel v dolgove. Niso našli druge rešitve kakor prodajo zavoda državi po smešni ceni. Po vojni so bili tam garibaldinci ... Ko so Zavezniki sprejeli upravo Gorice in Trsta, so slovenski duhovniki v Gorici šli na Zavezniško upravo, da bi Alojzijevišče dobili nazaj v slovenske roke, da bi nadaljevalo vzgojno poslanstvo kot ga je prej vršilo. Zavezniki so zavod popravili in izročili duhovnikom v roke. Prvi poveljni ravnatelj je bil č. g. Ivan Kretič. Vpisalo se je lepo število gojencev iz cele dežele. V zavodu je bil

tudi otroški vrtec. Iz zavoda so dijaki hodili v slovenske šole. Vse je bilo prav, dokler so ostali Zavezniki v Gorici. Ko pa so slednji Gorico zapustili, je bil zavod spet v nevarnosti. Italijanske oblasti so zahtevale zavod nazaj. Pravno je bil državna last. Likvidacija Alojzijevišča pod fašistično vlado je bila zvižajna in krivična za Slovence, a legalno izpeljana: zavod je bil prodan, da so se izplačali dolgovi, ki so ga bremenili. Likvidacija oblečena v legalno obleko. Nekdo je rekel: »Stari Latinci bi rekli temu dejanju: LATROCINIUM LEGALE! Legalna kraja. Slovincem je bila storjena velika krivica ...

Finančni stražniki so potrebovali vojašnice in so sklenili zasesti Alojzijevišče. Ker pa je bilo šolsko leto že v teku, niso mogli vreči gojencev na cesto. Radi tega so počakali konec šolskega leta. V začetku novega šolskega leta 1948/49 so se spet pojavili, da bodo zasedli vsaj polovico zavoda, kjer so stanovali profesorji in kjer je bil otroški vrtec.

»Bilo je oktobra 1949, ko so bili gojenci in profesorji v šoli, doma je ostal le prefekt. Tedanji ravnatelj je bil g. J. Eržen, ki je bil tudi katehet na slovenskih šolah. Ko so se spet pojavili najvišji predstavniki finančne straže z listinami za delno zasedbo zavoda, je prefekt teklen s kolesom na škofijo in to namero sporočil škofu K. Margottiju. Ta se je zelo začudil in povedal, da je pred kratkim govoril z De Gasperijem v Rimu in mu je le-ta zagotovil, da bo zadeva Alojzijevišča rešena tako, da se povrne Slovincem v roke. Pojasnil mu je, da je bila likvidacija zavoda legalna, a krivična, da katoliški Slovenci na Goriškem nimajo več svojega zavoda in da v njem študirajo tudi slovenski semeniščniki iz Trsta in Istre. Zavezniki so pravilno rešili in Italija mora v tem smislu iskati rešitev. Nato je vzel list in napisal telegram za De Gasperija, naj reši zavod, kakor so to že storili Zavezniki in kakor mu je bil obljubil. Izročil mi je list in naročil, naj ga takoj nesem na pošto. Stori sem tako. (Konec prihodnjik)

Stari in novi problemi srednjih šol v Gorici

Seminarji za slovenski jezik

Dne 17. septembra se bo na vseh šolah v naši deželi ponovno pričel pouk. Prvošolčki bodo v kratkem doživeli svoj prvi šolski dan, dijaki vseh stopenj se bodo vrnili v razrede med že znane ali nove sošolce, profesorji in učitelji pa so že od 1. septembra na šoli zaradi popravnih izpitov, seminarjev, programiranja šolskega dela, itd.

Dne 9 septembra se je sestel Odbor Sindikata slovenske šole — Tajništvo Gorica, pregledal svoje minulo dvomesečno delovanje in posege na šolskem področju ter si začrtal smernice bodočega dela.

Predsednik sindikata prof. L. Devetak je najprej poročal o sprejemu v Ljubljani pri ministru za šolstvo. Srečanja, ki je bilo 15. julija, so se udeležili predstavniki goriškega in tržaškega sindikata ter pristojnim posredovali zamejsko šolsko problematiko. Nato je predsednik obnovil potek seminarjev slovenskega jezika in kulture, ki se je vršil v juliju v Ljubljani, in vsakoletnega jesenskega seminarja, ki se je letos vršil v Bovcu. Nad seminarji so bili udeleženci zelo navdušeni, odlični izpeljavi jesenskega pa je v veliki meri pripomogel zvesti opazovalec in svetovalec odbora prof. D. Štekar. Ob koncu svojega poročila prof. Devetak omenja, kako so se nekateri odborniki dne 20. julija sestali na izredni seji zaradi govoric o možnosti vselitve italijanskega Znanstvenega liceja v prostore Šolskega centra, ki so namenjeni Slovenski sekciji ITI (zadeva je sicer rešena).

SLOVENSKA SEKCIJA ITIS

Glede vprašanja slovenske sekcije ITIS »Galilei« sta prof. A. Sirk in prof. M. Voncina, predsednik oz. član Konzulte za vprašanja etnične mestne (Gorica) manjšine, poročala o stališču, ki ga je zavzela Konzulta na svoji zadnji seji, 3. septembra 1992, ki so se je udeležili tudi pokrajinski odbornik dr. Spazzapan, šolski skrbnik dr. Mannini, ravnatelj ITIS »Galilei« dr. Guadagni in ravnatelj zavoda za trgovino I. Cankar prof. Šturm. Z vlogo, naslovljeno na pristojne oblasti, je Konzulta podprla prizadevanja Sindikata slovenske

šole za osamosvojitve sekcije, ki sedaj deluje v okviru italijanskega tehničnega zavoda. Tudi šolski skrbnik in pokrajinski odbornik bi se strinjala z zahtevo, ko bi pobuda ne nalezela na zavnitev na ministrstvu, kjer se izgovarjajo s težavami finančnega stanja, in niso zato naklonjeni ustanavljanju novih šol. Rešitev naj bi bila v tem, da bi sekcijo ITIS priključili k slovenski šoli, ki ima podobno usmeritev. Tako bi bile združene kar tri šole: sekcije ITIS, ex Ž. Zois in I. Cankar, čemur se je pa upiral ravnatelj Šturm; ravnatelju Guadagniju pa bi bilo žal izgubiti slovensko sekcijo, češ da z njo dobro sodeluje. Razprava se je končala z nasvetom šolskega skrbnika, naj mu Konzulta predstavi pismene predloge o morebitni rešitvi vprašanja, da jih bo skupno s pokrajinskim odbornikom ponesel v Rim in jih zagovarjal. Tako je Konzulta 4. septembra postavila zahtevo, naj se slovenska sekcija ITIS osamosvoji, saj sedanje stanje te šole nasprotuje določilom osnovnega zakona 1012 iz l. 1961; kvečjemu naj se ji pridruži ex Ž. Zois.

Odmev na pritožbe SSS in Konzulte glede nedokončanih del v Slovenskem šolskem centru je izvenel v pismu, ki ga je župan poslal Konzulti in v katerem so navedeni in ponazorjeni roki za izvršitev notranjih del (telovadnica, avditorij, itd.), za opremo pa primanjkujejo finančna sredstva. Tako je položaj orisal tudi podžupan Del Ben, ki je bil na seji.

Dejstvo, da šolsko skrbništvo ni še izdalo dovoljenja za odprtje paralel v I. raz. Ž. Zois in I. Cankar, je prizadelo večje število dijakov iz Slovenije, ker so na to računali in imajo vse pogoje. SSS in Konzulta sta pismeno posredovala pri šolskem skrbništvu in osvojila zaključke sindikalne komisije na šolskem skrbništvu (predstavnosti vseh sindikatov; član SSS je prof. M. Voncina), po katerih je razvidno, da odrekanje paralel nima zakonske utemeljitve.

Za zaključke še o novih učnih močeh, ki so prišle v tem mesecu v stalež in sicer na višjih prof.: T. Kosič, F. Beseljak, L. Guštin, Lipičar in M. Gergolet, osem pa je v staležu novih učiteljev. **SI**

Vseslovensko srečanje verne mladine

Cistercijanska opatija v Stični bo ob koncu tedna (v soboto, 17. sept.) sprejela mlade kristjane iz Slovenije in zamejstva, ki se bodo zbrali na tradicionalnem vseslovenskem srečanju verne mladine. Prireditelji pričakujejo, da se bo srečanja udeležilo nekaj tisoč mladih, zanje pripravljajo pester in raznolik program, pač po »njihovi meri«, zato ni bojazni, da ne bi izpolnilo pričakovanj tudi najbolj zahtevnih obiskovalcev. Ni dvoma, da se bodo gostitelji kot vselej doslej tudi tokrat potrudili, da bodo mladi kristjani odhajali iz Stične z najboljšimi vtisi in spomini.

Program letošnjega srečanja bo razdeljen v tri dele, prvi dopoldanski (od 10. ure do 11.15) bo potekal v stiški baziliki Žalostne Matere božje, pričel pa se bo z nagovorom vaticanskega nuncija v Sloveniji Piera Luigia Celata in nadaljeval s predstavitvijo »Izkušnje solidarnosti« iz Confronta 92. Sledil bo pogovor z znanima slovenskima športnicama, odličnima alpskima smučarkama dveh rodov, Majdo Ankele-Samaluk in Matejo Svet. Sklep prvega dela srečanja bo skupna molitev v baziliki ob petju skupine Sirius.

Drugi del (od 11.45 do 13.15) na samostanskem dvorišču bo oblikoval srečanje s skupino Big Ben Hit Quartet; pogovor s člani skupine bo vodil priljubljeni slovenski televizijski častnikar Tone Hočevar. Višek vseslovenskega srečanja verne mladine 92 (ob 15. uri) bo slovesna mašna daritev, ki jo bo na dvorišču stiške cisterce ob somaševanju duhovnikov in škofov vodil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar. **iv**

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel

Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.

Naslov hotela: via Statilia, 23 00185 - Rim, tel. (06) 7027911 - 7027827. Fax: (06) 7028787.

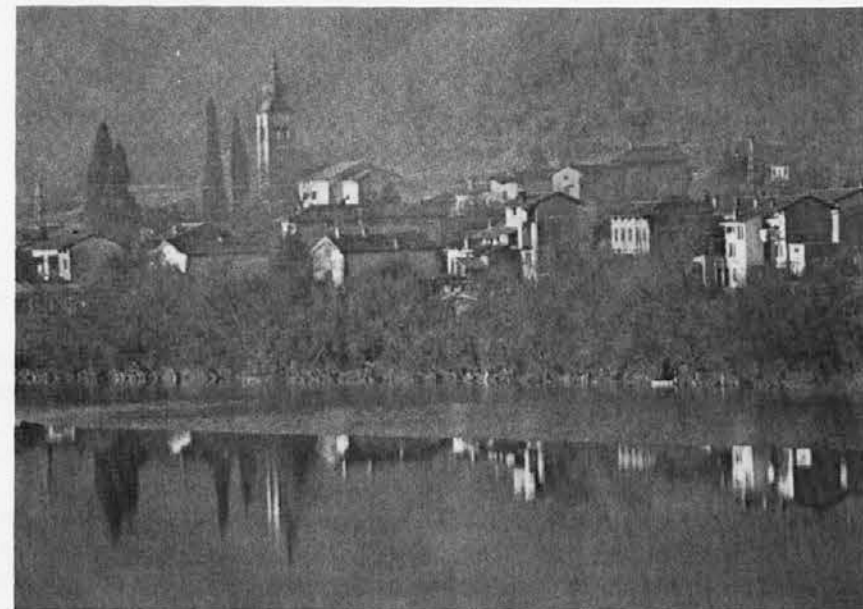
Zlati zakladi (Ori e tesori)

Dežela Furlanija/Julijska krajina je v vili Manin v Passarianu pri Crodripu pripravila izredno razstavo pod skupnim nazivom Zlati zakladi (Ori e tesori). Razstava bo odprta do 15. novembra; odprta je pa vsak dan od 10. do 18. ure.

Na razstavi gre za zlatarske umetnosti v naši deželi od leta tisoč dalje. Na enem samem kraju vidi obiskovalec zaklade, ki so sicer shranjeni v raznih cerkvah v naši deželi, saj gre predvsem za sakralne predmete. Tam vidiš kelihe, ciborije, relikvarije, pastore, kipe svetnikov, vse v zlatu in srebru in dragocenih kamnih. Prireditelji so pobrskali po cerkvah od Trsta, preko Gorice, Čedad, Vidma, Pordenona, in drugih krajih naše dežele. Razstavljeni so tudi monštranca iz Prvačine. Vsi razstavljeni predmeti so od leta 1000 do 1800. Zaobjeti so tudi zakladi pravoslavne in judovske skupnosti v Trstu.

V prvem nadstropju so pa razstavljeni profani predmeti, posebno ženski nakit vseh vrst. O razstavi je izšla posebna publikacija, ki jo je izdala deželna uprava in je bila predstavljena v Trstu, 15. septembra. Vsekakor je vredno si razstavo ogledati.

Jubilejno leto podgorske župnije

Pogled na Podgoro s pevmškega mosta

Podgorska župnijska skupnost se z globokim hrepenenjem in živo vneto pripravlja na praznovanje tristoletnice, odkar je župnijska cerkev posvečena tržaškemu svetniku sv. Justu mučencu.

Na kraju sedanje župnijske cerkve je že več stoletij pred letom 1692 stala cerkva, posvečena Materi božji podgorski. Ko so pa tisto leto cerkev popravili in povečali, jo je takratni tržaški škof Ivan France Miller posvetil zavetniku njegove škofije, sv. Justu.

Škof Miller je bil do svojega imenovanja za škofa župnik v Ločniku in v ločniško župnijo je takrat spadala tudi Podgora. Takole omenja ta dogodek nekdanji podgorski župnik Stanko Stanič v knjižici Zgodovinske drobtinice iz Podgore: »Najbolj temeljito pa so cerkev popravili okrog leta 1690. To je bilo za časa župnikovanja Ivana Franceta Millerja. Za to domnevo sicer nimamo nobenega pisanega dokaza. Toda k temu nas silita dve dejstvi. Cerkevno zidovje je pri povojni obnovi (prvi svetovni vojni, op. pisca) kazalo tudi to podaljšanje in cerkev sama je bila v tej dobi posvečena sv. Juštu, mučeniku tržaškemu. Posebno ta zadnja sprememba nam naravnost kaže na to dobo. Zakaj so neki tedaj to staro cerkev Matere Božje prelevili v cerkev sv. Jušta? Ko so to cerkev popravljali, je bil za župnika prej imenovani Miller, doktor filozofije in teologije. Mož je bil precej upoštevani in častljiv, tako, da ga je cesar Leopold I. dne 16. oktobra 1692 imenoval za tržaškega škofa. Takrat so najbrž ravno dokončali prenovljanje podgorske cerkve. In v spomin na ta veliki dogodek je Miller pre-

novljeno cerkev posvetil sv. Juštu, patronu svoje nove škofijske cerkve. Iz te dobe je tudi lepi baročni oltar iz marmorja.«

Podgorci torej že tristo let častijo kot svojega zavetnika sv. Justa. Čeprav se je zadnja leta praznovanje njegovega godu skrčilo samo na slovesno sv. mašo prvo nedeljo po 3. novembru, ga Podgorci še vedno slavijo zvesto in pobožno.

Verjetno je zaradi spomladanskih dni bolj živo in vabljivo praznovanje sozavetnika sv. Gotarda, prvo nedeljo meseca maja. Takrat so po stari navadi Podgorci pripravljali poleg cerkvenih slovesnosti tudi »šagrog«, ki je privabila v vas veliko sosedov in oddaljenih gostov.

Letošnje pomembne obletnice pa niso hoteli Podgorci obiti. Slovesno jo bodo praznovali kar osem mesecev. Praznovanja se bodo začela na znamenito Rožnovensko nedeljo, letos 4. oktobra, ko bodo verno nosili po poteh kip Matere Božje, ji prepevali in se ji priporočali. Letos bo procesijo vodil koprski škof, msgr. Metod Piriš.

Med jubilejnim letom pripravljajo župnijska skupnost še veliko krščanskih pobožnosti, kulturnih in glasbenih večerov ter družabnih srečanj.

Jubilejno leto pa bodo sklenili v nedeljo, 16. maja, ob obletnici posvetitve cerkve, ko bodo prisotni škofje vodili evharistično slavje.

Ko boste letos pešali ali se vozili po naši lepi zemlji, ne smete opustiti vsaj kratkega obiska v župnijski cerkvi sv. Justa v Podgori, še posebno ne v nedeljo, 4. oktobra, ko bo vsakoletna rožnovenska procesija privabila v vas vernike ob blizu in daleč.

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

Drobtinice

31. avgusta je upokojeni dunajski nadškof, kardinal dr. Franc König obhajal 40. obletnico škofovskega posvečenja. Papež Pij XII. ga je za to službo imenoval 31. maja 1952 kot naslovnega škofa Livije in škofa-koadjutorja s pravico nasledstva za škofijo St. Pölten. Tri mesece kasneje ga je sanktpöltenski škof Memelauer posvetil v stolnici v St. Pöltenu. Štiri leta kasneje je bil dr. König imenovan za dunajskega nadškofa.

S septembrom je na Dušnopastirskem uradu v Celovcu prišlo do velike spremembe. Dosedanji, dolgoletni »motor« in glavni urednik časopisa »Nedelja«, g. Jože Kopeinig, je to službo predal v mlajše roke in se bo odslej bolj posvečal misijonskemu delu in tinjskemu Domu. Njegov naslednik je postal dr. Jože Markets. Tudi vodilna urednica mag. Marija Perne je zamajala delovno mesto - odslej bo poučevala kot profesorica na Višji šoli za gospodarske poklice v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu. Za glavnega urednika se je po letu dni vrnil g. Hanzi Tomažič.

Krški škof Kapellari je dv. sv. msgr. dr. Stanka Čegovnika, ki je že podpredsednik škofijskega sodišča in član Škofijskega konzistorija, imenoval za škofovega vikarja za redove in druge skupnosti.

V nedeljo, 13. sept. je avstrijska TV prenašala dvojezično mašo iz farne cerkve v Škocijanu. Mašo je imel tamkajšnji župnik g. Mirko Isop, pel pa je otroški pevski zbor pod vodstvom gospe Mlinar.

R.B.

Svet slovenskih organizacij - Gorica
Goriški muzej Nova Gorica (Slovenija)
s sodelovanjem
Kulturnega društva »Studenci« - Čedad

Zgodovinska razstava

BOŽJEPOTNA SVETIŠČA NA PODOBICAH

Svetišče

STARA GORA

(kripta)

od 20. septembra do 25. oktobra 1992

Otvoritev bo v NEDELJO 20. SEPTEMBRA ob 11. uri (po sv. maši ob 10. uri)

Leta 1902 so odprli 5175 metrov dolgo progo, ki z višinsko razliko 345 m povezuje Trst z Opčinami. S pomočjo dveh majhnih električnih lokomotiv na zobata kolesa so tedanji lahki železniški dvoosni vozovi premagovali 26% strmino na Škorklji. Ta nova proga je bila takoj navdušeno sprejeta in je še danes simbol Trsta. Po 90. letih smo lahko občudovali popolnoma obnovljeni stari voz št. 1 na trgu Oberdan.

SSk in politični položaj na Tržaškem

V sredo, 9. t.m. se je sestel tržaški pokrajinski odbor Slovenske skupnosti na svoji redni seji in pregledal politični položaj na Tržaškem. Izvršni odbor je potrdil svojo skrajno negativno oceno glede politične večine, ki vodi tržaško občinsko upravo. V trenutku, ko bi se Trst moral vsestransko odpirati že zaradi svojega gospodarskega preživetja, osrednjo tržaško javno upravo vodi nacionalistično ozka večina, ki bo Trst še bolj pahnila v slepo ulico, v katero je že zabredel. Slovenska skupnost se bo dosledno borila proti takšni politični situaciji in se bo zavzemala, da ne bi prevladala tudi na pokrajinski ravni. V tem okviru si bo SSK posebej prizadevala za rešitev odprtih problemov slovenske narodne skupnosti in bo v ta namen vložila, tudi prek svojih izvoljenih predstavnikov, nekaj pobud za uveljavitev javne rabe slovenskega jezika, med drugim v skladu z razsodbami sodnih oblasti, kakršna je nedavna razsodba Deželne upravne sodišča o slovenščini v doberdobski občini.

Izvršni odbor je obravnaval tudi znani zaplet v zvezi s tradicionalnim seminarjem za učitelje in profesorje slovenskih šol na Tržaškem, za katerega tukajšnje šolsko skbnštvo ni prejelo iz Rima potrebnega dovoljenja. Ne glede na še ne povsem pojasnjene okoliščine, kako je do odložitve seminarja sploh prišlo, je potrebno vsekakor poudariti, da objektivno gre za kršitev mednarodne obveznosti, izvirajoče iz dogovorov med Italijo in bivšo Jugoslavijo, ki sta jih tako Italija kot Slovenija pred kratkim potrdili. Doslej sta obe strani lojalno izvajali medsebojne obveznosti, in to že od leta 1964 dalje. Tržaški izvršni odbor SSK je ob obravnavanju tega dogodka med drugim ugotovil, da se slovensko šolstvo v Italiji že dalj časa spopada z vrsto perečih vprašanj, ki bi zahtevala širšo obravnavo v okviru celotne slovenske narodne skupnosti. Sama Slovenska skupnost namerava sprožiti nekaj pobud v tem smislu.

Zahvala

Pomotoma je pri zadnjem poročilu o duhovnih vajah, izostalo ime gdč. Dore KOSOVEL, nad vse požrtvovalne animatorke, ki je veliko prispevala za urejenost in dober potek duhovnih vaj. Naj ji bo na tem mestu posebej izrečena prisrčna zahvala!

»Vaš jutri bo sad vašega danes!«

Tako vzpodbuja državni predsednik Oscar Scalfaro dijake k prizadevanju na začetku šolskega leta. Nadalje jim naroča, naj ravnajo kot možje, naj branijo vrednote človeka, naj se ne umikajo odgovornostim, naj se znajo žrtvovati in ljubiti ter zavračati vsak egoizem.

Učiteljem in profesorjem priporočamo, naj ne omahujejo zaradi številnih negativnih pojavov. Verovati morajo v svoje tako važno in delikatno delo. Naj ne mislijo, da sta njihov trud in delo izgubljena. Poudarjamo nekaj važnih smernic: tisoč tatvin ne napravi tatvino za dovoljeno; tisoč nasilnih dejanj ne odpravlja pravice.

Svari, da bi se zaradi tolikih pojavov nepoštenosti v javnem življenju umikali v zasebnost. Boljšo prihodnost si pripravljamo s skupnim trudom.

TRST

S Proseka

Če se še ni zapisalo, pa naj se to pot zapiše, da imajo tudi Prosekani Marijo radi. Na Njen praznik (nedelja, 7. 9.) so se res množično udeležili procesije, menda ni bilo zdravega pri hiši, ki bi se ji ne bil odzval. Udeležila sta se je tudi dva preizkušena brata na vozičkih iz Doma Skupnosti.

Belo oblečene deklice, skupina skavtov, postavne narodne noše ter cerkveni pevski zbor, so v dolgi vrsti vzorno spremljali kip Fatimske Marije. Solidarno je seveda še pristopila ugledna proseška godba, saj je tam pravzaprav doma.

Gostje iz bližnjih krajev smo med procesijo prvič odkrivali skrite vaške predele, obnovljenih starih domačij, od katerih so nekateri pravi kmečki dvorci. Viseče preproge z oken in drugo okrasje, pa so pričale o živi tradiciji v počastitev Marijinega mi-mohoda.

Predpogoj za molitev rožnega venca med procesijo pa je, da ga kdo zna tako moliti, kot je to storila gdč. sestra g. Kunčiča; s krepkim glasom je obvladala dober del procesije, pa tudi prijetna pot med zelenim špalirjem grmičevja, je pripomogla k zbransti molitve.

Ker se notranjost cerkve sv. Martina na Proseku obnavlja, se je praznična liturgija vršila zunaj, pod oboki cerkve. Od domačem župniku g. Bogatcu, sta somaševala klaretinec g. Franc Husu (odličan prevajalec Prešerna in še kaj) ter g. pater Darij iz naselja sv. Nazarija; asistiral je g. Jože Špeh. V svoji homiliji se je g. Husu spomnil otroških let, ko je še sam ministriral v skoro vedno nabiti proseški cerkvi. Spodbujal je, naj bi bilo tako tudi za naprej, da bi ostali trdne mladike v Gospodovem vinogradu. Pa ne samo zaradi prestane kuge v prejšnjem stoletju, temveč tudi, da nam ne zagospodarijo dogodki, ki ugonablajo ljudi in pokrajine ne daleč od nas. Ljubeča navezanost do božje Matere, ki je ta dan prišla tako do izraza, bo v naše družine tudi v bodoče prinašala obilje božjega blagoslova.

Pri ofru se je g. župnik priporočil za velikodušnost za ogromne stroške obnovitvenih del v cerkvi. Upajmo, da apel ni ostal brez odmeva. Zahvalil pa se je za lepo udeležbo domačim in drugim gostom, zlasti seveda godbi, cerkvenemu zboru, skavtom in narodnim nošam. Slovesnost domačega praznika je imela svojo sklepno besedo še v sproščenem poglavlju vezi med prijatelji in znanci.

F.V.

Pastoralni dnevi tržaške škofije

G. škof je poslal vernikom tržaške škofije pismo, v katerem vabi kot druga leta v mesecu septembru na Pastoralne dneve, ki se bodo letos vršili na nedeljo, 27. septembra popoldne. Dve sta glavni točki, o katerih naj bi govorili: nova evangelizacija in pa pričevanje ljubezni. To se tudi sklada s programom, ki so ga škofje določili za to desetletje.

Glede evangelizacije je potrebno, da se da prednost tistim, ki jo najbolj potrebujejo: od birmine naprej pa do oddaljenih. Odrešenjsko oznanjevanje bo seveda sprejemljivo le, če bo slonelo na konkretnih dejanjih ljubezni. Glede tega moramo priti do skupnih odločitev.

Program se bo začel ob 15.30. Prvo predavanje ob 15.45 bo o katehezi, drugo ob 18.15 pa o karitativni dejavnosti. Predavanja se bodo vršila kot druga leta v dvorani sv. Marije Velike.

Jezuit pater Franc Cerar odhaja v pokoj

Kar 17 let je deloval v Mariboru v župnji Svete Magdalene, tri leta kot kaplan, potem kot župnik.

Vse ljudi, še tako različnega mišljenja, je sprejemal kot brate in imel vzpodbudno besedo za vsakogar. S kitaro in pesmijo je obogatil marsikatero mašo in srečanje.

Izven Slovenije ga poznamo predvsem po njegovih bogatih in življenjskih razlagah nedeljskih evangelijev za Družino in po knjigi Partizanov nekoliko drugače. Poznan je tudi po svojih verskih popevkih.

Ponovitev zlate maše v Sočergi

Škof Santin je g. Marjana Živca takoj po novi maši leta 1942 poslal v Istro oskrbovat dve župniji: Sočergo in Movraž. Z mladostnim navdušenjem je opravljajal svoje duhovniško poslanstvo, kar so mu v tistih vojnih časih zamerili nasprotniki vsega božjega. Stregli so mu po življenju. Po dveh letih je moral zapustiti ljubljeno Istro. Kljub kratki dobi ga ljudje niso pozabili. Povabili so ga, da tudi pri njih ponovi svojo zlato mašo. Vabilo je sprejel.

Slavje bo v nedeljo, 20. septembra 1992 ob 16. uri v Sočergi. Na priloženi fotografiji ga vidimo vsega mladega in zvrnanega v Sočergi v družbi štirih strežnikov, ki so danes 60-letni možje: Radovac Kristjan, Gregorič Natal, Palisca Janko in Palčič Marcel.

NOVOGORIŠKI MUZEJ

in ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

Ob 40 - letnici smrti Vinka Vodopivca

v a b i t a na predstavitev

— Zbornika o Vinku Vodopivcu, ki ga je izdal Novogoriški muzej;

— Zbirki Vodopivčevih posvetnih skladb *Moje gosli* in *Naša Soča* v izdaji Zveze slovenske katoliške prosvete.

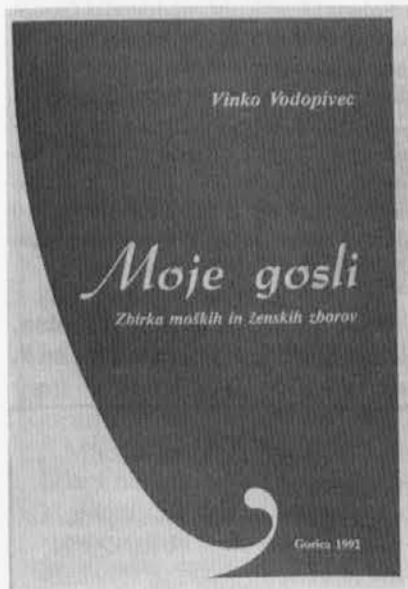
Četrtek, 24. septembra 1992 ob 20.30

v KATOLIŠKEM DOMU V GORICI

SODELUJEJO:

Mešani pevski zbor »Rupa - Peč«. Vodi Zdravko Klanjšček - Marjan Breclj - Slavica Mlakar - Slavica Plahuta - Franka Žgavec

Vinko Vodopivec - Jubilejne pobude

Na kromberškem gradu je v ponedeljek, 14.9. pripravljali odbor za prireditve ob 40-letnici smrti Vinka Vodopivca pripravil tiskovno konferenco. Prisotne je najprej pozdravil predsednik pripravljalnega odbora novogoriški župan Sergij Pelhan, nato je ravnateljica novogoriškega muzeja Slavica Plahuta osvetlila delo, ki ga je muzej opravil v počastitev obletnice smrti V. Vodopivca. Tako je ob tej priliki poleg razstave o njegovem življenju in delu izdal muzej 19. številko zbornika Goriški letnik, ki je v celoti posvečen V. Vodopivcu. Marjan Breclj je podrobno prikazal vsebino zbornika. Zveza slovenske katoliške prosvete je predstavila zbir-

ki Vodopivčevih posvetnih skladb *Moje gosli* in *Naša Soča*, ki jih je uredila ravnateljica tolminske glasbene šole Slavica Mlakar. Angelo Nemeč je kot predstavnik kromberške skupnosti govoril o odkritju spomenika pred kromberško cerkvijo, ki bo v nedeljo, 20. septembra in bo povezano s kulturnim programom in nastopom združenih zborov.

Ob 40 - letnici smrti Vinka Vodopivca

Prireditve v mesecu septembru

Petek, 18. septembra, ob 19. uri - Kromberški grad. Odprtje razstave o delu in življenju Vinka Vodopivca.

Nedelja, 20. septembra, ob 16. uri v kromberški cerkvi sv. maša, nato pred cerkvijo otvoritev kipa in kulturni program z nastopom združenih zborov.

Četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici. Predstavitev zbornika o Vinku Vodopivcu, ki ga je izdal Novogoriški muzej in zbirki vodopivčevih posvetnih skladb *Moje gosli* in *Naša Soča* v izdaji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Nedelja, 27. septembra, ob 18.30 v župnijski cerkvi v Podgori. Vinko Vodopivec v cerkveni glasbi. Nastop domačega mešanega zbora ter zborov Provox iz N. Gorice in Lipa iz Šempasa.

Goriški občinski svet je glasoval o šoli za finančne stražnike

Po dolgi razpravi, ki je trajala celih 12 ur, je na glasovanju v goriškem občinskem svetu prevladala fronta, ki zagovarja zgraditev šole na letališču; tak sklep je svet sprejel kljub jasno izraženi volji občanov in kljub zahtevi po referendumu. Prav zaradi kompleksnosti vprašanja, so se skoraj vse stranke večine (razen socialistov ki so kompaktno glasovali za gradnjo) razbile, ker so se v njih pojavile nasprotno sile.

Slovenska skupnost je glasovala proti gradnji po navodilih strankinega tajništva v prepričanju, da bi šola za finančne stražnike za Gorico pomenila več škode kot koristi. Zaradi tega zadržanja so prišli iz vrst večine namigi, češ da bi morala stranka izstopiti iz večine. Slovenska skupnost ima do partnerjev večine čiste račune, ker je dogovor predvidel, da bo posebna komisija pregledala vse možnosti za gradnjo na drugih možnih lokacijah, tega pa po našem

mnenju ni storila dovolj poglobljeno; zato je bilo glasovanje v občinskem svetu izsiljeno, še zlasti ker ni počakalo na izid referenduma.

Zadeva vsekakor še ni končana; sprožil se je postopek za referendum, ki bo še bolj razbil stranke in javno mnenje; napovedane so še druge akcije Odbora za obrambo letališča.

Pri vsej tej zadevi pa velja poudariti, da se je goriško prebivalstvo izkazalo kot zelo osveščeno in zainteresirano za skupne zadeve, kar se po našem mnenju sklada z duhom, ki preveva statut občine; v njem je namreč zapisano, da upravni organi zastopajo prebivalstvo in njegovo voljo.

90 let

Prve dni septembra je obhajala 90. obletnico rojstva zvesta bralka Katoliškega glasa, Družine in Ognjišča ga. Olga Pavšič, vdova Bratuž, ki biva v ulici, ki je vodila nekdanjo na Kostanjevico. Doma je iz Lokovca, poročena je bila v Čepovanu, ob zmešnjavah 1945 leta pa se je z družino priselila v Gorico, kjer so se tri hčerke Elica, Silva in Olga poročile. Tu ji je umrl pred leti mož Ignacij in v Milanu hči Silva.

Jubilej je želela obhajati s sv. mašo, ker je že dalj časa priklenjena na dom. Ob lepem številu gostov je maševal na njenem domu dr. Franc Močnik, ki je slavljenci med mašo voščil lepih dni v njeni jesenski dobi ter moči, da bo vse križe visokih let junaško nosila. Zapeli smo tudi nekaj naših Marijinih pesmi, da je slavje dobilo še bolj naš domači značaj. Po maši seveda ni manjkalo napitnic ob dobri kapljici in slaščicah ter ob priložnostnih pesmih-zdravic. Gospe Olgi vošči tudi naš list, z željo, da bi ga lahko še dolgo prebiral.

Vse za šolo dobite v
KATOLIŠKI KNJIGARNI

Duhovniška imenovanja

G. nadškof A. V. Bommarco je dne 8. sept. podpisal naslednje dekrete:

Dr. Jožko Markuža postane župnik v Zgoniku in ohrani Mavhinje. G. Viljem Žerjal pride iz tržaške v goriško škofijo in postane župniški upravitelj v Gabrjah ter v Rupi in na Peči; g. Marjan Markežič ostane župniški namestnik in obdrži Sovodnje.

G. Viljem Žerjal je bil prej za župnika na Opčinah, katerim se je odpovedal.

Novoimenovanim naše čestitke z voščilom za božjega blagoslova uspešno delo.

Čestitke

*Sem slovenska deklita,
Jasmin Roža*

*mi je ime
mamica mi Elena
Damijan pa očka je.*

Čestitke in Bog naj Vas varje vse tri
Vam iz srca želijo.

Dedek Franc
babica Adela
teta Myrta
in striček Bogdan
Podversic

obvestila

Slovensko Alojzijevešče v Gorici sprejema dijake za popoldansko bivanje v zavodu in za izvršitev domačih nalog.

Javite se na telef. št. 533515 ali pa 32075.

V Rupi bo v nedeljo, 27. septembra, popoldne ob 15. uri odkritje in blagoslovice barvnih oken v cerkvi sv. Marka. Okna so delo Andreja Kosiča.

Občina Dolina obvešča, da bo v soboto, 19. septembra, ob 17. uri na Pesku v hotelu »Pesek« okrogla miza na temo: Vloga kraškega parka za ohranitev naravnega okolja in za razvoj kmetijskih dejavnosti.

V nedeljo, 20. septembra ob 11. uri, bo na Pesku srečanje prostovoljnih gasilcev in odgovornih za civilno zaščito iz tržaške, sežanske in koprške pokrajine. Simuliran bo poseg proti požaru na meji.

Prost prehod državne meje pri Gročani bo možen v dneh 19. in 20. septembra 1992 od 9. do 17. ure.

Orglarska šola v Novi Gorici

Vpis v orglarsko šolo in sprejemni izpit za 1. letnik bo v soboto, 19. septembra ob 9.15. Vpisovanje je v prostorih cerkve Kristusa Odrešenika v Novi Gorici.

Naše romanje na Barbano

Naše tradicionalno romanje na Barbano v ponedeljek, 7. septembra, je bilo res »ljudski poklon« barbanški Materi božji. Marija na tem otoku kliče k sebi svoje otroke že iz časov oglejskih patriarhov, ki so se pred Longobardi zatekli v Gradež. In so prihajali k Njej verniki iz Furlanije, Krasa, pa iz Brd in sedaj tudi iz še bolj oddaljenih krajev, posebno poleti.

Naše že več kot tridesetletno romanje vernih Slovencev iz goriške in tržaške škofije je bilo letos znova prav množično. Napolnili smo baziliko in vsi sodelovali pri sv. maši s petjem in odgovori, sodelovala je vsa cerkev kot le malokje in malokdaj. Somaševanje je vodil nadškof metropolit dr. Alojzij Šuštar, z njim je somaševalo še 20 duhovnikov, kakih deset pa jih je sedelo v spovednicah; za oltarjem je sedel za orglami Herman Srebernič s pevci iz vseh vasi, tako da je zbor ubrano podpiral ljudsko petje. Med mašo je spregovoril glavni celebrant. S svojo vedno prijetno in tekočo govorico Dolenjca je spodbujal vernike k zvestobi Mariji in tudi našemu narodu,

saj gre za dve vrednoti, ki dopolnjujeta druga drugo.

Popoldne so bile ob 15. uri pete litanije M.B. z odpevi. Najsvetejše je izpostavil novi škofov vikar za Sloveno v tržaški škofiji g. Franc Vončina. Da je romanje tako lepo uspelo, se moramo zahvaliti tudi Gospodu Bogu za prekrasno vreme po nevihtah v preteklem tednu. Po odhodu iz Barbane so se nekateri ustavili še v Gradežu, drugi v Ogleju, tretji so odšli v Pasiano, da si v vili Manin ogledajo razstavo umetnin pod skupnim naslovom »Zlati zakladi« (Ori e tesori).

Kvatrnica na Mirenskem Gradu

V soboto, 19.9. ob 19. uri sv. maša; po maši procesija z lučkami in petjem litanij Matere Božje.

V nedeljo, 20.9. ob 7. uri sv. maša; ob 10. zlata maša mirenskega rojaka g. Aleksandra Lestana; ob 16. uri slovesna sv. maša in sklep shoda. Maševal bo koprski župnik Stojan Ravbar.

DAROVI

Za mpz Rupa / Peč: daruje sestrična Ivanka v spomin pok. Sonje Ziani 50.000

Za slov. Karitas: N.D. Gorica 100.000 lir.

Za slov. misijonarje: Matilda Mravlje 100.000; Julka Štrancar 50.000; Ema Urdih 20.000 lir.

Za Somalio: župnija Zgonik 420.000 lir.

Za begunce iz BiH: Ema Urdih 20.000 lir.

V počastitev: srebrnega in zlatih jubilejev treh šolskih sester pri sv. Ivanu, v ulici Delle Doccie, darujeta za njihov zavod V.S. in F.V. vsaka po 50.000 lir.

Za misijone: A.B. 40.000, Felicita Posega 300.000 lir. (za misionarja Saksida v Braziliji).

Za Cerkev v Ricmanjih: Erminio Kuret, Ricmanje v spomin pok. staršev Gašperja in Erminije 20.000; sorodniki v spomin pok. Adrijana Rodela + pok. Karla Sartori 100.000; Bernarda Kuret, Ricmanje o priliki poroke Norine + Mauricija Markežič 50.000; Bernarda Kuret, Ricmanje o priliki sv. birme Noemi, Ivana, Pamela in Aleksandra 50.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Marija Laljkova v spomin Mirkota Grgič 15.000, Livio Giovannini v spomin matere Marije 100.000, Ksenija Levak in Gojmir Budal v spomin Franca Mljač 50.000, Marička Toževa 10.000, sorodniki v spomin Bruna Mondo 70.000, N.N. 50.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu: Ksenija Levak in Gojmir Budal v spomin dr. Franca Mlajača 50.000, A.B. 50.000, J.H. 10.000, Viktorija Krapež ob 32. obletnici smrti tašče Rozalije 30.000, Ema Adami v spomin dr. Franca Mlajača in Mare Posega 100.000, družina Korsič v spomin dr. Franca Mlajača 50.000; v spomin Justine Vatta darujejo Frida, Stana in Valerija Žerjal 50.000 ter Marta Požar 50.000 lir.

V spomin na drago sestro in teto Justino Vatta daruje sestra Marija z družino 50.000 za Marijin dom pri Sv. Ivanu in 50.000 za cerkveni pevski zbor; v spomin iste daruje Livija Kocijancič 30.000 za cerkveni pevski zbor.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Srečali so se nekdanji srednješolci

V soboto, 5. septembra, je nekdanje šolsko dvorišče, v ulici Randaccio bilo za nekaj časa kar živahno, saj se je na njem zbralo precej bivših dijakov, ki so kot tretješolci zapustili srednjo šolo v letih 1952 in 1953, z njimi pa še nekateri profesorji.

Prišli so tudi iz oddaljenih krajev, gospe Lilijana Bonini in Vilma Petrusa celo iz Avstralije, da bi se po dolgem času spet videli in udeležili srečanja, za katero so tukajšnji sošolci izbrali gostilno Dvor v Števerjanu.

V prijetnem okrašenem prostoru, ki je služil sprva kot učilnica in nato kot jedilnica, si je skupina v večernem pogovaranju priklicala v spomin številne trenutke iz šolskega življenja, v katerem je bilo veliko prijetnega, a niso vendar v njem manjkali niti trenutki težav in razočaranj.

Nekaj misli so udeleženci, posvetili v začetku tistim, ki jih ni več: spomnili so se ravnatelja Nemca ter pokojnih profesorjev in sošolcev. Že v prvih popoldanskih urah pa so nekateri obiskali goriško pokopališče in položili cvetje na grob enega izmed sošolcev.

Ob slovesu so vsi izrazili željo, da bi se spet kdaj znašli na podobnem srečanju.

s.b.

Spored ob 20. do 22. septembra 1992

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Kozlovska sodba v Višnji gorici«. 11.00 »Znaš ta zadnjo?« 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice. 13.20 Glasba po željah. 14.40 Pesmi miru. 16.00 Z naših prireditiv. 17.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1941 - 1945. 8.40 Slovenska lahka glasba. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Odkritje Amerike. 12.40 Moški zbor Tabor z Opčin vodi Sveto Grgič. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Mala čarovnica« 18.00 Prgišče neba.

Torek: 7.25 Koledar. 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.45 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.40 Evergreeni. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Mala čarovnica«. 16.00 Nazaj k naravi. 18.00 Andrej Budal: »Na konju« - roman.

Sreda: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 10.10 Koncert v Katoliškem domu v Gorici: violinistka Tatjana Lipovšek, pianistka Nataša Lipovšek. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Veliki tolminski punt. 13.40 Simboli in še kaj. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Pravljica o črkah« - 1. del. 17.10 Klasični album: teden Roberta Schumanna. 18.00 Indija - srce sveta.

Četrtek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.35 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Izkušnje s potovanjem po Srednji Ameriki. 13.20 Glasba po željah. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Pravljica o črkah«. Drugi in zadnji del. 16.00 Moje najljubše knjige. 17.10 Klasični album: teden Roberta Schumanna. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Počitniška iskanja. 12.40 Zborovska glasba. Ljubljanski oktet. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Stari ribič in njegova barka« 1. del. 16.00 Glasovi iz Sibirije. 17.10 Klasični album: teden Roberta Schumanna. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odprta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.20 Pesmi miru. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Z naših prireditiv. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Stari ribič in njegova barka«. 2. in zadnji del. 17.10 Klasični album: teden Roberta Schumanna. 18.00 Tržaški štempiharji.

★
Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA